

Мороз В.Я.¹

Релігійна комунікація як багатоаспектний феномен у християнській публіцистиці

¹ Мороз Валентина Яківна, кандидат філологічних наук, доцент
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя, Україна

Received November 5, 2013; Accepted November 28, 2013

Анотація. Проаналізовано бінарні моделі релігійної комунікації *добро-зло, добро-прокляття, правда-неправда, праведники-грішники, суд-беззаконня, любов-ненависть, священне-несвященне, чисте-нечисте, вогонь-вода, мир-війна, бідний-багатий* у християнській публіцистиці. Звернено увагу на дослідження її морально-етичного, естетичного, емоційно-оцінного і духовного аспектів.

Ключові слова: соціальні комунікації, релігійна комунікація, християнська публіцистика, біблійний дискурс, бінарні опозиції.

Вступ. Науково-технічна й інформаційна революція, урбанізація, глобалізація, уніфікація соціокультурних процесів стали підґрунтям для значних перемін, які відбулися в усіх сферах життєдіяльності людини. Назріла нагальна потреба у виробленні нового світогляду, яке б урахувало наявні зміни й динаміку розвитку сучасного світу, але при цьому не відкинуло б фундаментальні підвалини культурного минулого. У пошуках нових універсальних цінностей, нових ідеалів людство постійно повертається до своїх духовних першоджерел, збагачуючи цивілізаційні досягнення загальнолюдськими смислами. Зміни у сучасному світі потребують не тільки нового мислення, але й нової свідомості, побудованої на духовних цінностях, виток яких знаходимо у культурі світових релігій. В аспекті соціально-гуманітарних досліджень виявляються актуальними і потребують глибокого вивчення аксіологічні ідеї та концепції, відображені у релігійно-філософських ученнях Давнього Сходу, у тому числі у буддизмі, даосизмі, конфуціанстві. Значний потенціал духовного впливу на сучасний світ має християнство. Посилюється роль мусульманської культури. Релігії світу свідчать, що головною метою існування людини є духовний пошук гармонії особистості і соціуму через культуру як систему гуманістичних цінностей.

Звертаючись до першоджерел і духовних витоків християнських учень, можна стверджувати, що релігійна публіцистика протягом тривалого періоду не могла одержати широкого застосування, оскільки в язичницькій культурі політеїзм не створював передумови для її виникнення. Тільки нове вчення – християнство дало поштовх для релігійної полеміки. Головною особливістю християнства є те, що воно пов'язане з розвитком двох культур – Близького Сходу і Середземномор'я (східна традиція) й античності (західна традиція). До найдавніших джерел належить Вічна Книга – Біблія, яка створювалася протягом тисячоліття (від XII ст. до н. е. і до II ст. н. е.) і є найпомітнішою писемною пам'яткою. Вплив Біблії на формування проблематики християнської публіцистики досить значний.

Біблія складається з двох частин – Старого Завіту, писаного в дохристиянський період давньоєврейською мовою, і Нового Завіту, писаного в ході виникнення християнства давньогрецькою мовою. Старий Завіт визнають священною книгою іудаїсти та християни, Новий – лише християни. Старий Завіт складається з трьох розділів (Закон, Пророки, Писання), ку-

ди входять 50 окремих творів: книг розповідних (Буття, Ісуса Навіна, Суддів, Царств та ін.), книг ліро-епічних (твори пророків Ісаїї, Ієремії, Іезекіїля та ін., книга Іова), ліричних ("Пісня пісень", Псалтир, книга Руф, Есфір), дидактично-філософських (притч, премудрості, Екклезіаст) [3, с. 19 – 20]. Новий завіт складається з 27 творів: чотирьох Євангелій, авторство яких приписують Матвію, Марку, Луці та Іоанну, діянь апостолів, 21 послання апостолів Іакова, Петра, Іоанна і Павла, есхатологічного "Одкровення", або "Апокаліпсису", Іоанна Богослова, тобто цілого кодексу християнства, безпосередньо пов'язаного з життям і діянням міфічного Ісуса Христа.

Своєрідною особливістю цієї Книги є те, що вона містить публіцистичні елементи, які переплітаються з етнічними, історичними, філософськими, художніми, політичними. По-перше, старозавітні тексти в християнстві розглядаються як історичні, в яких містяться відомості про походження світу, про виникнення, розквіт і занепад давньої ізраїльсько-іудейської цивілізації. По-друге, вони передають профетичну (прогностичну) напругу, оскільки містять пророцтва про прихід Месії (Христа). По-третє, книги Старого Завіту регламентують життя християнина в побутових, морально-етичних аспектах. Головна ідея: відмова від багатобожжя, язичницьких вірувань, звичаїв і традицій і визнання єдиного Бога. Проблематика Старого Завіту є теоретичним підґрунтям для виникнення релігійної публіцистики.

Терміном *біблія* об'єднується багато книг релігійного змісту, написаних різними авторами впродовж як 1000 років. У цих книгах відобразилися міфологічні, філософські, космологічні, історико-соціальні та морально-етичні уявлення народів Близького Сходу і Середземномор'я. З глибини віків збирала ця книга народну мудрість, сформувала моральні основи людського життя, стала невмирущою, оскільки в ній зібрано насущні проблеми буття, вічного пошуку істини, філософські роздуми про сенс життя і його двобій зі смертю [4, с. 87]. Не випадково наші предки прилучалися до цієї книги з прийняттям християнства, що проповідувало закони божі, і це релігійне вчення міцно увійшло у життя й культуру українців.

Короткий огляд публікацій з теми. Релігійна комунікація посідає чільне місце серед досліджень, присвячених біблійній проблематиці в християнській публіцистиці (Л. Мітрохіна, О. Лосева, Н. Мечковська, І. Бугайова та ін.). Формуванню традицій православної проповіді, дискурсу православної різдвяної проповіді,

лексико-синтаксичним особливостям православної проповіді XVIII ст., теорії мовленнєвих жанрів церковно-релігійної проповіді присвячені праці Р.В. Жолудя (2002), С.О. Кота (2006), А.А. Моллаєвої (2004), М.Б. Расторгуєвої (2005). Комунікативні стратегії і тактики у мовленнєвому жанрі сучасної православної проповіді досліджує Г.О. Савін (2009), структурно-семантичну характеристику російської православної проповіді кінця XX – початку XXI ст. – О.О. Масурова (2008), історію і сучасність у православній проповіді як феномену російської культури – Л.Ю. Айснер (2010), проблеми жанру і стилю у проповідях митрополита Філарета (Дроздова) – М.В. Сибирьова (2008). Не менш актуальною є проблема дослідження бінарних опозицій у біблійному дискурсі. Цій темі присвячені дисертаційні дослідження В.М. Купріянової [2002], Ю.О. Сухомлинової [2005], Н.Ю. Моспанової [2005], О.В. Дзюби [2005], О.Ю. Воробйової [2005], М.А. Шарданової [2006], І.В. Санаєвої [2007], О.Ю. Пономарьової [2008], Е.Р. Хутової [2008], Ю.Ю. Васильєва [2010], Н.В. Писар [2011], Н.В. Кирилліної [2011], П.Г. Буланова [2011], Н.В. Попової [2011], Б.В. Кулапіна [2011], О.В. Сидорова [2000], Т.В. Хвесько [2008] та ін. Особливої ваги й актуальності набуває проблема дослідження симетрії/асиметрії (І.М. Пономаренко, 2005; К.В. Зубкова, 2011; Ю.Р. Хісмагулліна, 2005 та ін.

Мета статті – розглянути семантично-структурне поле морально-етичної, естетичної, емоційно-оцінної категорій у біблійному дискурсі, проаналізувати бінарні моделі релігійної комунікації.

Матеріалом для дослідження слугує Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / переклад проф. Івана Огієнка. – К.: Українське Біблійне Товариство, 2009. – 1151 с.

Методи дослідження – метод опозицій, симетрії/асиметрії, когнітивний підхід.

Результати дослідження. Морально-етична категорія *добро – зло* у біблійному тексті представлена арсеналом лексичних опозиційних одиниць: 1) *добро – прокляття*: Можливо, зглянеться Господь на приниження моє, і поверне мені цього дня *добром* замість його *проклять* [1, с. 489]; 2) *добро – зло; любов – ненависть*: Віддячують мені за *добро злом*, за *любов мою – ненавистю* [1, с. 882]; 3) *добро – зло; правда – неправда*: Ти схильний найбільше до *зла*, аніж на *добро*, більше *неправди*, аніж *правду* говориш [1, с. 833]. Подвійна структура *добро – зло* являє собою багатоаспектний феномен, який сформував свою систему лексико-фразеологічних і граматичних значень. Семантичні аспекти морально-етичної категорії *добро – зло* розкриваються в опозиційній моделі *праведники – грішники*: 1) віра в Бога, шлях до нього, його підтримка, випробування, послані Ним, – це життя *праведника*; 2) суд, нечестя і смерть – така стежка *грішників*, нечестивих: А тому не встоять *нечестиві* на суді, і *грішники* – в зібранні *праведних* [1, с. 794]; Бо відає Господь шлях *праведних*, а стежка *нечестивих* загине [1, с. 794]; А тому ходи *шляхом добрих*, і тримайся *стежок праведників*, Бо *праведний буде мешкати* на землі, і *досконалий житиме* на ній; А *лиходії будуть винищені* на землі, і *підступні викорінені* з неї [1, с. 913]. В опозиції *праведність – беззаконня* лівобіч-

ний компонент містить інформацію про дотримання чесними, справедливими людьми заповідей, моральних приписів якоїсь релігії, правобічний – виступає із значенням порушення правового порядку, законів, установлених у певному суспільстві, державі, в певну епоху [2, с. 42]: Коли буде проганяти їх Господь, Бог твій, від тебе, не говори в серці своєму, що за *праведність* мою привів мене Господь оволодіти землею цією, і що за *безчестя* народів цих Господь проганяє їх від тебе [1, с. 294]; *Не за праведність* твою і *не за правоту* серця твого простуєш ти успадкувати землю їхню; але за *безчестя* народів сих Господь, Бог твій, проганяє їх від тебе, і щоб дотриматися слова, котрим присягався Господь батькам твоїм Авраамові, Ісаакові та Якові [1, с. 294]. Мовно-зображального увиразнення набуває конструкція з дієслівною й іменниковою опозицією: Ти *полюбив праведність* і *зненавидів беззаконня*; а тому помазав Тебе, Боже, Бог Твій елеєм радости більше, аніж співучасників Твоїх [1, с. 827]; *Ненавиджу неправду* і гидую нею; а *закона Твого люблю* [1, с. 895].

Опозиції *прославляти – зневажати, благословляти – проклинати* розкривають аспекти морально-етичної категорії: хто прославляє Бога – будуть прославлені Ним, хто Його зневажає – будуть зневажені Ним: А тому ось, що говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я сказав тоді: Дім твій і дім батька твого будуть ходити переді Мною навіки. Але тепер говорить Господь: Нехай не буде так; бо Я прославлю тих, що прославляють Мене, а ті, що зневажають Мене, будуть зневажені [1, с. 418]; Вони поклали собі скинути його з висоти, радіють в облуді; *устами благословляють, а в серці своєму проклинають* [1, с. 839].

У певному контексті іменникові й дієслівні опозиції *благословенням – вустами; праведники – лиходії; підноситися – руйнуватися* увиразнюють текст, роблять його емоційно-насиченим, надають висловленню узагальненого змісту: *Благословенням праведних підноситься* місто, а *вустами лиходіїв руйнуються* [1, с. 924]; *нечестиві – праведники; зламани будуть руки – підтримувати буде Господь*: Бо *зламани будуть руки нечестивих*, а *праведників* Господь *підтримує* [1, с. 820]; *лиходії – праведники; жезел – жереб*: Бо не залишить [Господь] *жезла лиходіїв над жеребом праведних*, щоб *праведні* не простягли рук своїх до *беззаконня* [1, с. 897]; *лиходії – праведники; насміхатися – дарувати приязнь; ті, котрі блюзнять – сумирні*: Прокляття Господнє на домі *лиходія*, а житло *праведного* Він благословляє. Якщо *над тими, котрі блюзнять*, Він *насміхається*, то *сумирним дарує приязнь* [1, с. 914].

Дидактичні настанови простежуються в афористичних висловах: **Незначне** у *праведника* краще **багатства** багатьох *нечестивих* [1, с. 820]; **Стежка праведних – мов світло осяйне, котре все яснішає до повноти дня**. А *шлях беззаконних – мов пільма*; вони не відають, де спіткнуться [1, с. 914]; Праця *праведного* – на життя, а успіх *лиходія* – на гріх. Хто береже повчання, той на шляху до життя; а той, що відкидає викриття, – блукає [1, с. 922]; **Добрий розум приносить втіху**; а *шлях лиходіїв жорстокий* [1, с. 926]; **Праведність** підносить народ, а *беззаконня* – ганьба народів [1, с. 928]; Коли тішаються *праведники* – велика слава;

та коли підносяться *лиходії*, люди ховаються [1, с. 946].

Семантичні аспекти морально-етичної категорії добро-зло, зрада-вірність, правда-брехня, мудрість-безглуздя розкриваються у моделях прикметникового типу – опозиціях з протилежною якісною ознакою: *добра* людина – *підступна* людина; *добродійна* дружина – *зганьблена* дружина; *мудра* дружина – *нерозумна* дружина; *зрадливі* посланець – *вірний* посланець; уста *правдиві* – *брехливий* язик; уста *мудрих* – серце *безглуздих*; серце *розумного* – уста *безглуздих*; *мудрий* син – *безглузда* людина: *Добрий здобуває прихильність* від Господа; а *людину підступну* Він *осудить* [1, с. 925]; *Добродійна* дружина – *вінець* для чоловіка свого; а *зганьблена* – мовби *гниль* у його кістках [1, с. 925]; *Зрадливі* посланець попадає в *бід*у, а *вірний* посланець – *рятунок* [1, с. 926]; *Мудра* дружина *дасть раду* своєму домові, а *нерозумна зруйнує* його своїми руками [1, с. 927]; Серце *розумного* шукає *знання*, а уста *безглуздих* *глупоту* споживають [1, с. 929]; *Мудрий* син приносить радість *батькові*, а *безглузда* людина нехтує *матір'ю* своєю [1, с. 929]. У певному контексті подані структури доповнюються дієслівною й іменниковою опозицією: *здобути прихильність* – *осудити*; *дати раду* – *зруйнувати*; *вінець* – *гниль*; *біда* – *рятунок*; *знання* – *глупота*; *батько* – *мати*. Стилистичного увиразнення набувають конструкції, у складі яких є прислівникова опозиція з часовою семантикою: Уста *правдиві* **вічно** будуть, а *брехливий* язик – тільки **на мить** [1, с. 925].

Бінарні моделі ускладнюються: 1) іменниковою опозицією з компонентів *підступ* – *радість*, *злочинці* – *миротворці*; *правда* – *підступ*, *праведні* – *лиходії*; *правда* – *безчестя*, *бездоганний* – *грішник*; *невігласи* – *розважливі*; *глупота* – *знання*; *терплячий* – *дратівливий*; *розум* – *глупство*: **Підступ** – у серці *злочинців*, а **радість** – у *миротворців* [1, с. 925]; Помисли *праведних* – **правда**, а заміри *лиходіїв* – **підступ** [1, с. 925]; **Правда** береже *бездоганного*, а *грішника* нищить **безчестя** [1, с. 926]; *Невігласи* дістають у спадок собі *глупоту*; а *розважливі* *знанням* коронуються [1, с. 927]; У *терплячої* людини **багато розуму**, а *дратівливий* виповідає **глупство** [1, с. 928]; 2) прикметниковою і дієслівною опозицією: *рука старанних* – *лінива*, *панувати* – *бути під даниною*; *розважливий* – *безглуздий*; *діяти розумно* – *показувати глупоту*; *туга* на серці (іменник) – *добре* серце; *пригноблювати* – *звеселяти*: *Рука старанних* **буде панувати**, а *лінива* **буде під даниною** [1, с. 925]; Кожний *розважливий* **діє розумно**, а *безглуздий* **глупоту** **показує** [1, с. 926]; *Туга на серці* людини *пригноблює* її, а **добре серце** *звеселює* її [1, с. 925].

Тричленні структури ускладнюються іменниковою, прикметниковою (субстантивациєю) і дієслівною опозицією: 1) *правда* – *нечестя*, *чистий* – *лиходій*, *спрямувати шлях* – *загинувати*: **Правда** *чистого* **спрямує шлях** його, а *лиходій* од *нечестя* свого **загне** [1, с. 923]; 2) *правда* – *беззаконня*; *чисті душою* – *беззаконні*; *врятувати* – *упіймати*: **Правда** *чистих* *душою* **врятує** їх, а *беззаконні* **будуть упіймані беззаконням** своїм [1, с. 923]; 3) іменниковою опозицією й опозицією з субстантивованими словами: *мудрість* – *глупство*; *розумний* – *нерозважливий*; *пізнання* – *облуда*:

Мудрість розумного – **пізнання шляху** свого, а *глупство* *нерозважливих* **облуда** [1, с. 927]; 4) іменниковою і дієслівною опозицією: *мудрий* – *шалений*; *дослухатися* – *не сприймати*; *повчання* – *викриття*: *Мудрий* син **[дослухається]** **повчання батька**, а *шалений* **не сприймає викриття** [1, с. 926]; 5) іменниковою опозицією: *вінець* – *глупота*; *мудрий* – *невіглас*; *багатство* – *глупство*: *Вінець* *мудрих* – **багатство** їхнє, а *глупота* *невігласів* – **глупство** є [1, с. 928].

Морально-етичний аспект релігійної комунікації представлений емоційною опозицією *любов/ненависть*, яка репрезентується новотворами *зненавидів ненавистю*, які опозиційно протиставляються компонентів *ненависть* *сильніша* *любові*, *котру* *мав до неї*. Актуалізується правобічний компонент із значенням ворожого ставлення до дівчини: Потім *зненавидів* її Аммон найглибшою *ненавистю*, аж так, що *ненависть*, *якою* *він* *зненавидів* її, *була* *сильніша* *любові*, *котру* *мав до неї*. І сказав їй Аммон: Підведися і йди [1, с. 483]. У трансформованій моделі *ненависть* – *любов* актуалізується правобічний компонент як переважання сильних почуттів над ворожістю, неприхильністю: *Ненависть* збуджує розбрат, але *любов* покриває всі гріхи [1, с. 922].

У певних синтаксичних конструкціях (складнопідрядні речення з підрядним означальним) антонімічні пари *любити* – *ненавидіти* утворюють дієслівну опозицію з повторами в головній і підрядній частинах: Ти *любиш* тих, хто *ненавидить* тебе, і *ненавидиш* тих, хто *любить* тебе... [1, с. 494]; І виступив назустріч йому ясновидець Єгу, син Ханані, і сказав до царя Йосафата: Чи [слід] було тобі допомагати лихому і *любити* тих, хто *ненавидить* Господа? За це на тебе гнів від Господа [1, с. 669]; Хто *любить* повчання, той *любить* знання; а хто *ненавидить* викриття, той *невіглас* [1, с. 924].

Емоційно-оцінний аспект релігійної комунікації розкривається в бінарних опозиціях *радість* – *плач*: лівосторонній компонент насичений словами з емоційним забарвленням, містить значення задоволення, втіхи. Правосторонній компонент поширюється лексемами акустичного враження: І не міг народ відрізнити *вигуків* *радощів* од *крику від плачу* народу, бо народ вельми *викукував*, а гомін чутно було далеко [1, с. 702]. У подвійній структурі *плач* – *радість* актуалізується слово *радість* як інформація про гнів Бога на мить, а добра воля Його на все життя; поняття *радість* асоціюються з часовим поняттям – *світло*, *ранок*; *вечір*, *ніч* – з плачем як горем на короткий час: Бо на мить гнів Його, і на [все] життя добра воля Його, *увечері* *приходить* **плач**, а на *ранок* – **радість** [1, с. 814]. Емоційно-оцінного забарвлення набувають опозиційні компоненти *сіяти в сльозах* – *жати з радістю*; *нести мірку насіння з плачем* – *нести снопи з радістю*: Ті, що *сіяли в сльозах*, *будуть жати з радістю* [1, с. 898]; Той, що з *плачем* *ніс мірку насіння*, *повернеться з радістю*, *несучи снопи свої* [1, с. 898].

У бінарній моделі *священне* – *несвященне*, *чисте* – *нечисте* лівосторонній компонент містить значення священного як божественної сили; чистого як позбавленого гріха (скверни), угодного Богові: Щоб ви могли відрізнити *священне* від *несвященного* і *нечисте* від *чистого* [1, с. 173]; Відрізняйте скотину *чисту* від *не-*

чистої і птаху чистої від нечистої, і не опоганюйте душ ваших скотиною і птахою, і всім, що плазує по землі, що вирізнув Я, як нечисте [1, с. 194].

Дидактична мета розкривається у тексті, головну роль у якому відіграють опозитивні структури *ані бідних – ані багатих, багатий – бідний (убогий)*. Компоненти цих побудов поширюються однорідними додатками *із тліну, із смітників*, однорідними присудками *підносить, підіймає*. Автор порушує морально-етичну проблему перемоги добра над злом, бідності над багатством: *Із тліну підіймає Він бідного, із смітників підносить убогого, аби посадити з вельможами, і престола слави дасть їм у спадок; бо у Господа підвалини землі, і Він світ на них поставив [1, с. 417]; Але Він не дивиться на обличчя князів і не надає перевагу скорше багатому, аніж бідному, тому що всі вони – витвір рук Його [1, с. 783].*

У релігійному тексті автор засуджує війну і вказує на її протиприродну сутність. Семантичний простір подвійної структури *кров війни – мирна пора* поширюється мовно-зображальними засобами: епітетами, метафорами: *А також ти відаєш, що вчинив мені Йоав, син Церуїн, як учинив він з двома старшинами війська ізраїльського, з Авнером, Неровим сином, та з Амасою, сином Єтеровим, як умертвив він їх, і пролив кров війни о мирній порі, закривавивши кров'ю війни свого пояса на стегнах своїх і взуття на ногах своїх [1, с. 509].* Опозиція *війна – мир* представлена антонімічними відношеннями: ті, що ненавидять мир – ті, які прагнуть до миру: *Довго жила душа моя з тими, що ненавидять мир. А я мирний: та лише озвуся, вони – за війну [1, с. 896].*

Енергетичне поле у просторі релігійної комунікації представлене опозицією *вогонь – вода: У стовпі хмарини* Ти проводив їх *удень, і в стовпі вогню – уночі*, щоб освітлювати їм дорогу, котрою мали йти [1, с. 726]. Семантичне поле антонімічних компонентів поширюється: 1) прислівниковою опозицією з часових понять: *удень – уночі*; 2) мовно-зображальними засобами: метафорами, епітетами: *стовп хмарини – стовп вогню; очищувальна вода*; 3) фразеологізмами: *крізь вогонь і воду*: Ти визначив людині їхати верхи на голові нашій. Ми йшли *крізь вогонь і воду*, але Ти вивів

нас на багату місцину [1, с. 842]; І все, що проходить через *вогонь*, проведець через *вогонь*, щоб воно очистилося, а, крім того, ще й очищувальною *водою* треба очистити; а все, що не проходить через *вогонь*, проведець через *воду* [1, с. 268].

Естетичний аспект релігійної комунікації розкривається в структурі **гори – пагорби**, яка представлена лексемами: *благословення гір – краса пагорбів*: *Благословеннями батька твого, котрі переважають благословення гір одвічних і красу пагорбів споконвічних [1, с. 276].* Естетичний аспект релігійної комунікації виявляється в утвердженні Божої краси на Землі і розкривається: 1) у метафоризації: *джерела розверзлися; вікна небесні прочинилися*; 2) епітетизації: *джерела безодні; велика безодня – вікна небесні; родюча земля – роса небесна, благословення небесні – благословення безодні*: *На шістсотім році Ноевого життя, другого місяця, сімнадцятого дня місяця, у сей день розверзлися всі джерела великої безодні, і вікна небесні прочинилися [1, с.10]; І замкнулися джерела безодні і вікна небесні, і вщух дощ із неба [1, с.11]; І відповів Ісаак, батько його, і сказав [йому]: Ось, від родючої землі буде прожиття твое, і з роси небесної згори [1, с. 46]; Від Бога батька твого, [котрий] хай допоможе тобі, і від Всемогутнього, який нехай благословить тебе благословеннями небесними згори, благословеннями безодні, яка лежить унизу, благословеннями сосків і утроби [1, с. 87].*

Висновки. Релігійна комунікація, її моделі, види, функції, енергетичний потенціал потребує дослідження в публіцистичних, журналістських текстах, засобах масової інформації. З огляду на це актуальністю й особливої ваги набуває питання вивчення її морально-етичного, естетичного, емоційного, духовного аспектів. Дослідження релігійної комунікації як багатоаспектного феномена потребує використання різних підходів до її аналізу, серед яких виокремлюємо метод опозицій, симетрії/асиметрії, когнітивний підхід. Релігійний текст має багатозарову структуру, відзначається полісемією, метафоризацією, насичений фразеологізмами, афористичними висловами, має складну синтаксичну організацію, містить текстові зауваження й узагальнення.

ЛІТЕРАТУРА

(REFERENCES TRANSLATED AND transliterated)

1. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / переклад проф. Івана Огієнка. – К.: Українське Біблійне Товариство, 2009. – 1151 с.
Bibliya abo Knyhy Svyatoho Pys'ma Staroho y Novoho Zapovitu [The Bible and the Book of the Holy Scriptures of the Old and New bingel] / pereklad prof. Ivana Ohiyenka. – K.: Ukrain's'ke Biblij'ne Tovarystvo, 2009. – 1151 s.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпін': ВТФ "Перун", 2002. – 1440 с.
Velykyj tлумачnyj slovnyk suchasnoï ukrain's'koï movy [Great Dictionary of Modern Ukrainian] / Red. V.T. Busel. – K.: Irpin': VTF "Perun", 2002. – 1440 s.
3. Грицай М.С. та ін. Давня українська література: Підручник / За ред. М.С. Грицай. – 2-ге вид, перероб. і доп. – Київ: Вища школа, 1989. – 414 с.
3. Hrytsay M.S. ta in. Davnya ukrain's'ka literatura: Pidruchnyk [Old Ukrainian Literature: Tutorial] / Za red. M.S. Hrytsaya. – 2-he vyd, pererob. i dop. – Kyiv: Vyshcha shkola, 1989. – 414 s.
4. Мацько Л.І. та ін. Стилїстика української мови: Підручник / За ред. Л.І. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 462 с.
4. Mats'ko L.I. ta in. Stylystyka ukrain's'koï movy: Pidruchnyk [The style of the Ukrainian language: Tutorial] / Za red. L.I. Mats'ko. – K.: Vyshcha shk., 2003. – 462 s.

Мороз В.Я. Религиозная коммуникация как многоаспектный феномен в христианской публицистике

Анотація. Проаналізовані бінарні моделі релігійної комунікації добро-зло, добро-прокляття, правда-ложь, праведники-грішники, суд беззаконіє, любов-ненависть в християнській публіцистическій. Обращено внимание на исследование ее морально-этического, эстетического, эмоционально-оценочного и духовного аспектов.

Ключевые слова: социальные коммуникации, религиозная коммуникация, христианская публицистика, библейский дискурс, бинарные оппозиции.

Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Science, I(2), Issue: 12, 2013 www.seanewdim.com

Moroz V.Ya. Religious communication as a multidimensional phenomenon in Christian journalism

Abstract. Analyzed binary model of religious communication voluntarily evil, good - curse, however, lie - righteous sinners, the court wickedness, the love -hate relationship, in Christian journalism. Attention is paid to the study of its moral and ethical, aesthetic, emotional, and spiritual aspects of the evaluation.

Keywords: *social communications, religious communications, journalism Christian, biblical discourse, the binary oppositions.*